

Opinnäytetyö (AMK)

Liiketalous

Taloushallinto

2013

Vilma Tikakoski

TILINPÄÄTÖSANALYYSI

– Aurinko Golf Oy ja Aurinko Golf Ry

TURUN AMMATTIKORKEAKOULU
TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Vilma Tikakoski

TILINPÄÄTÖSANALYYSI: AURINKO GOLF OY JA RY

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on tutkia Aurinko Golf Oy:n ja Aurinko Golf Ry:n tilinpäätösinformaatiota vuosien 2007-2012 ja 2009-2012 välisellä ajanjaksolla. Aurinko Golf Oy:n toimialana on omistaa ja ylläpitää golfkenttää ja sen rakennuksia ja tiloja. Yhtiö on osakepohjainen golfyhtiö, joka toimii Naantalissa. Aurinko Golf Ry on vuonna 2004 perustettu golfseura, jonka tarkoituksena on edistää golf liikuntaharrastusta seuran toimialueella. Tarkoituksena oli laatia monimuotoinen tilinpäätösanalyysi molempien sekä yhtiön että yhdistyksen tilinpäätöksistä sekä luoda yleiskuva golfyhtiön sekä –seuran yhteistyöstä.

Tarkoituksena oli laatia Aurinko Golf Oy:n tilinpäätöksestä prosenttilukumuotoinen tilinpäätös ja trendianalyysi vuosilta 2009-2012 sekä yritykselle ominaisten tunnuslukujen laskeminen ja analysointi vuosilta 2007-2012.

Aurinko Golf Ry:n tilinpäätöksestä tarkoituksena oli laatia prosenttilukumuotoinen tase ja trendianalyysit sekä tuloslaskelmasta että taseesta vuosilta 2009-2012.

Tarkoituksena oli saada aikaan kattava ja toimeksiantajayritykselle tarkoituksenmukainen analyysi sen kannattavuudesta, vakavaraisuudesta, maksuvalmiudesta ja liiketoiminnan kasvusta.

Tutkimuksessa on käytetty hyväksi Aurinko Golf Oy:n ja Aurinko Golf Ry:n tilinpäätösinformaatiota tarkasteluajanjaksolta. Näistä laadittujen tunnuslukujen, trendianalyysin ja prosenttilukumuotoisen tilinpäätöksen tuloksia on verrattu edellisiin tilikausiin.

Saadut tulokset viittaavat Aurinko Golf Oy:n toimivan golfyhtiölle ominaisella tavalla kustannustehokkaasti. Yhtiön pääomarakenne on myös kehittynyt positiiviseen suuntaan tarkasteluajanjaksolla. Aurinko Golf Ry toimii yleishyödyllisen yhdistyksen tavoin tuottamatta voittoa. Aurinko Golf Ry:n kasvaneista jäsenmaksuista saatujen tuottojen avulla yhdistys on pystynyt kehittämään seuratoimintaansa.

ASIASANAT:

Tilinpäätösanalyysi, tunnuslukuanalyysi, trendianalyysi, prosenttilukumuotoinen tilinpäätös

BACHELOR'S THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Business | Financial Management

2013| 45

Pirjo Varanka

Vilma Tikakoski

FINANCIAL STATEMENTS ANALYSIS – AURINKO GOLF OY AND AURINKO GOLF RY

The subject of this thesis is to study the financial information of Aurinko Golf Oy and Aurinko Golf Ry from 2007 to 2012 and 2009 to 2012. The field of business for Aurinko Golf Oy is to own and manage the golf course and its premises. The company is a stock based golf company that operates in Naantali.

Aurinko Golf Ry is a golf club founded in 2004. Its main purpose is to promote the golf interest it has in its target area. The purpose was to create a diverse financial statements analysis for both the company and the club.

The purpose of this thesis is to analyse the financial information from a period of six years. The purpose was to create a percentage financial statement, trend analysis and a key ratio analysis for Aurinko Golf Oy.

For Aurinko Golf Ry the main focus was on the percentage balance sheet and the trend analysis from both the balance sheet and the income statement. The purpose was to compose a comprehensive analysis of the company's profitability, solidity, liquidity and the growth of the business operations.

The results point out that Aurinko Golf Oy has managed to meet the company's main objective, which is being a cost-conscious golf company. The structure of equity has also developed in a good direction. Aurinko Golf Ry functions without making profit as it should. The incomes received from the rise of membership fees, have given the club a chance to develop its club functions.

KEYWORDS:

Financial statements analysis, key ratio analysis, trend analysis, percentage financial statements

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	6
2 TILINPÄÄTÖS JA SEN TULKINTA	8
2.1 Tilinpäätös	8
2.2 Tilinpäätösanalyysi	13
2.3 Tilinpäätöksen oikaisu	14
2.4 Osakeyhtiön ja aatteellisen yhdistyksen tilinpäätöksen erot	15
2.5 Tunnuslukuanalyysi	17
2.6 Rahavirta-analyysi	17
2.7 Trendianalyysi ja prosenttilukumuotoinen tilinpäätös	18
3 TUNNUSLUKUANALYYSI	19
3.1 Kannattavuuden tunnusluvut	19
3.2 Pääoman tuotto	21
3.3 Kasvun tunnusluvut	22
3.4 Maksuvalmiuden tunnusluvut	23
3.5 Vakavaraisuuden tunnusluvut	24
4 AURINKO GOLF OY:N JA AURINKO GOLF RY:N TILINPÄÄTÖSANALYYSI	26
4.1 Aurinko Golf Oy	27
4.1.1 Trendianalyysi	28
4.1.2 Prosenttilukumuotoinen tilinpäätös	30
4.1.3 Tunnuslukuanalyysi	33
4.2 Aurinko Golf Ry	37
4.2.1 Trendianalyysi	38
4.2.2 Prosenttilukumuotoinen tilinpäätös	40
5 YHTEENVETO	42
LÄHTEET	44

LIITTEET

Liite 1. Tunnuslukuanalyysin laskukaavat

KUVIOT

Kuvio 1. Aurinko Golf Oy: liikevaihdon muutos prosentin kehitys.	35
Kuvio 2. Aurinko Golf Oy:n quick ration kehitys.....	35
Kuvio 3. Aurinko Golf Oy:n omavaraisuusasteen kehitys.	36

TAULUKOT

Taulukko 1. Aatteellisen yhdistyksen ja kululajikohtaisen tuloslaskelman kaavat. (Kirjanpitoasetus 30.12.1997/1339.)	16
Taulukko 2. Aurinko Golf Oy:n taseen trendianalyysi	28
Taulukko 3. Aurinko Golf Oy:n tuloslaskelman trendianalyysi.	30
Taulukko 4. Aurinko Golf Oy:n prosenttilukumuotoinen tase.	31
Taulukko 5. Aurinko Golf Oy:n prosenttilukumuotoinen tuloslaskelma.	33
Taulukko 6. Aurinko Golf Oy:n tunnusluvut vuosilta 2007-2012.	34
Taulukko 7. Aurinko Golf Ry:n taseen trendianalyysi.	38
Taulukko 8. Aurinko Golf Ry:n tuloslaskelman trendianalyysi.	39
Taulukko 9. Aurinko Golf Ry:n prosenttilukumuotoinen tase.	41

1 JOHDANTO

Kannattavuuden ja kehityksen arviointi on tärkeä osa yrityksen taloushallintoa. Muutoksien analysointi ja tiedon vertailu aikaisempien tilikausien kesken antaa arvokasta informaatiota yrityksen johdolle ja omistajille.

Olen saanut toimeksiannoksi Naantalissa toimivan Aurinko Golf Oy:n sekä Aurinko Golf Ry:n tilinpäätösanalyysien teon vuosilta 2007–2012. Olen ollut Aurinko Golf Oy:n työntekijänä kuusi vuotta. Erityisen mielenkiintoisen aiheesta tekee osakeyhtiön ja rekisteröidyn yhdistyksen erojen analysoiminen. Tilinpäätösanalyysin tekeminen nuorelle yritykselle on myös hyödyllinen työkalu tulevaisuudessa. Yrityksen sekä aatteellisen yhdistyksen toiminta käynnistettiin kokonaisuudessaan vuonna 2007. Tarkastelujaksoksi on siksi valittu viimeiset kuusi toimintakautta.

Tilinpäätösanalyysi toteutetaan tunnuslukuanalyysin, trendianalyysin ja prosenttilukumuotoisen tilinpäätöksen avulla. Erityisesti prosenttilukumuotoinen tilinpäätös sekä taseen ja tuloslaskelman trendianalyysit ovat hyödyllisiä työkaluja yrityksen kulurakenteen ja kehityksen arvioimiseksi. Prosenttilukumuotoiset tilinpäätökset teen toimintavuosilta 2009–2012, samoin trendianalyysit. Näin saatava tieto on helpommin hallittavissa. Aurinko Golf Oy:n tunnuslukuanalyysi on vuosilta 2007–2012. Mielestäni tunnuslukuja laskettaessa laajempi ajanjakso tuo paremmin esille yrityksen kehityskaarta.

Esittelen opinnäytetyössäni trendianalyysin ja prosenttilukumuotoisen tilinpäätöksen sekä mielestäni tärkeimmät tunnusluvut kannattavuudesta, pääoman tuotosta, liiketoiminnan kasvusta, maksuvalmiudesta ja vakavaraisuudesta. Käytössäni on ollut Aurinko Golf Oy:n ja Aurinko Golf Ry:n tilinpäätösinformaatio vuosilta 2007–2012. Tämän lisäksi olen haastatellut toimitusjohtaja Antti Ah-tia yrityksen ja yhdistyksen toimintaperiaatteista ja tavoitteista.

Työssäni käsittelen myös osakeyhtiön ja aatteellisen yhdistyksen tilinpäätöksen eroja. Eri näkökulman työhöni tuo vielä se, että golfosakeyhtiön tavoitteena ei ole voiton tuottaminen.

Pääpaino työssäni on Aurinko Golf Oy:n prosenttilukumuotoisessa tilinpäätöksessä ja trendianalyysissä. Mielestäni näillä työkaluilla saa parhaiten kokonaisvaltaisen ja tarkoituksenmukaisen kuvan yrityksen taloudellisesta tilanteesta ja tulevaisuuden näkymistä. Tavoitteenani onkin luoda kattava esitys sekä golfyhdistiön että – seuran taloudellisesta toiminnasta.

2 TILINPÄÄTÖS JA SEN TULKINTA

2.1 Tilinpäätös

Kirjanpitovelvollisuudesta säädetään KPL 1:1 §:ssä. Jokainen, joka harjoittaa liike- tai ammattitoimintaa, on tästä toiminnastaan kirjanpito velvollinen. (Kirjanpitolaki, 30.12.1997/1336). Tilinpäätöksen laatiminen on säädelty Suomessa tarkasti. Tilinpäätös kuvaa yrityksen tilikauden toiminnan tulosta ja sen taloudellista asemaa. (Salmi & Rekola-Nieminen 2004, 13-14.)

Tilikaudelta on laadittava tilinpäätös, joka sisältää:

1. Taseen, joka kuvaa tilinpäätöspäivän taloudellista asemaa
2. Tuloslaskelman, joka kuvaa tuloksen muodostumista
3. Rahoituslaskelman, joka selvittää varojen hankintaa ja niiden käyttöä
4. Liitetiedot täydentämään edellisiä osia.

(Kirjanpitolaki 30.12.1997/1336.)

Tilinpäätökseen on liitettävä toimintakertomus, mikäli vähintään kaksi seuraavista ehdoista täyttyy:

1. Liikevaihto 7,3 miljoonaa euroa
2. Tase 3,65 miljoonaa euroa
3. Henkilöstö 50

Mikäli ehdot eivät täyty, voi yritys laatia vapaaehtoisen toimintakertomuksen. (Kirjanpitolaki 30.12.1997/1336.)

Tuloslaskelma

Tilikauden tulos ja sen muodostuminen selviää tuloslaskelmasta. Siitä tulee selvittää, onko tulos muodostunut tuotannosta ja tavaroiden ja palvelujen myynnistä vai rahoitustuotoista ja kuluista. (KHT-yhdistys 2011, 63).

Tuloslaskelma voidaan esittää joko kululaji- tai toimintokohtaisena. Kululajikohtaisessa tuloslaskelmassa kulut jaotellaan nimensä mukaan kululajien mukaan. Liikevoitto/-tappio välisummaan päästään vähentämällä varsinaisen toiminnan tuotoista materiaali- ja palveluhankinnan kulut, henkilöstökulut, poistot ja arvonalentumiset sekä liiketoiminnan muut kulut. Toimintokohtaisessa tuloslaskelmassa taas on muutettu liiketoiminnan muiden tuottojen ja kulujen esittämisjärjestystä. (KHT-yhdistys 2011, 63.)

Toimeksiantoyrityksessäni käytetään kululajikohtaista tuloslaskelmaa. Ylimpänä kaavassa on liikevaihto. Liikevaihtoon lukeutuu varsinaisesta toiminnasta ansaitut myyntituotot. Se on myös yritykselle tärkeä volyymimittari sellaisenaan tai muihin tuloslaskelman lukuihin suhteutettuna. Muita toiminnan laajuutta kuvaavia rivejä ovat: valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varaston muutos, valmistus omaan käyttöön ja liiketoiminnan muut tuotot. Liiketoiminnan muihin tuottoihin kirjataan usein tuottoja, jotka ovat kertaluonteisia ja poikkeavia. (Salmi 2012, 47-49.)

Ensimmäinen liikevoitosta vähennettävä kulurivi on materiaalit ja palvelut. Ne jakaantuvat pääryhmiin: aineet, tarvikkeet ja tavarat sekä ulkopuoliset palvelut. Ensimmäisen alle kirjataan kaikki ostot liittyen raaka-aineisiin, puolivalmisteisiin ja valmiisiin tavaroihin. Ulkopuoliset palvelut taas koostuu alihankinnan tai työvoiman vuokraamisesta, joka liittyy suoraan yrityksen myymiin tuotteisiin. (Salmi 2012, 50.)

Seuraava kulurivi on henkilöstökulut. Tähän sisältyy kaikki ennakonpidätyksenalaiset palkat, muulla perusteella maksetut palkkiot sekä henkilösivukulut. Henkilöstökulujen jälkeen seuraavana ovat poistot ja arvonalentumiset. Suunnitelman mukaiset poistot tehdään poistosuunnitelman mukaisesti pitkävaikutteisten tuotannontekijöiden menoista. Pk-yritykset kirjaavat usein elinkeinoverolain sallimat enimmäispoistot ja suuremmat yritykset käyttävät tasapoistoja. Poistojen lisäksi omaisuudesta voidaan tehdä myös arvonalentumisvähennyksiä. (Salmi 2012, 50-51.)

Viimeisenä kulurivinä ennen liikevoittoa on liiketoiminnan muut kulut. Sinne kirjataan kaikki tavanomaiset liiketoiminnan kulut, jotka eivät lukeudu aikaisempiin kuluriveihin. Esimerkiksi vuokrat, vakuutukset, mainonta, henkilökunnan koulutus sekä kirjanpito-palkkiot ovat kaikki liiketoiminnan muihin kuluihin lukeutuvia kuluja. (Salmi 2012, 52.)

Liikevoitto (-tappio) kertoo liikevaihdon ja muiden tuottojen jälkeisen määrän liiketoiminnan lyhyt- ja pitkävaikutteisten kulujen vähentämisen jälkeen. Liikevoiton arvioiminen on erityisen tärkeää kannattavuuden analysoinnissa. Siitä saatavien tietojen avulla voi tehdä päätelmiä yrityksen kannattavuuden tasosta. (Salmi 2012, 52.)

Päästäkseen seuraavan välitulokseen eli voitto (tappio) ennen satunnaisia eriä, on seuraavaksi tarkasteltava rahoitustuottojen ja – kulujen vaikutusta tulokseen. Rahoitustuotot ja – kulut esitellään tuloslaskelmassa melko laajasti. Esimerkkejä rahoitustuotoista ovat osingot, osuuspääoman tai joukkolainojen korkotuotot, sijoitusrahasto-osuuksien myyntivoitot tai myyntisaamisten korkotuotot. Rahoituskuluiksi lasketaan tyypillisimmin lainan korko-, nosto- ja liikkeellelaskukuluja. (Salmi 2012, 53.)

Voitto (tappio) ennen satunnaisia eriä huomioi liiketoiminnan kulujen lisäksi myös rahoituserät. Se on viimeinen tuloslaskelman rivi, jota voidaan pitää vertailukelpoisena eri tilikausien ja eri yritysten välillä. Tämä tulorivi on usein se, jonka yritykset antavat julkisuuteen. (Salmi 2012, 54.)

Seuraavana rivinä tuloslaskelmassa on satunnaiset erät. Nämä erät perustuvat tavanomaisesta poikkeaviin ja usein kertaluonteisiin liiketapahtumiin. Olennaisuus on myös tärkeä kriteeri, sillä eroa liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin on vaikea erottaa. Seuraava välitulorivi voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja on analyysimielessä melko merkityksetön. Satunnaisten erien vaikutus on kertaluontoista ja ei näin kuulu säännölliseen liiketoimintaan. (Salmi 2012, 55.)

Ennen viimeistä riviä, pitää vielä tulokseen ottaa huomioon tilinpäätössiirtojen, tuloverojen ja muiden välittömien verojen vaikutus. Viimeinen rivi kertoo koko

tilikauden tuloksen eli voiton tai tappion. Tämä luku kertoo sen, kuinka paljon jää jäljelle, kun kaikki tuotot ja kulut on laskettu. Se kertoo myös yrityksen oman pääoman eli nettovarallisuuden muutoksista. Omistaja tekee päätöksen varojen jaosta. Voittoa voi joko jakaa omistajien kesken tai sitten jättää kasvattamaan yrityksen omaa pääomaa. Toinen vaihtoehto auttaa yrityksen toiminnan kehittämisessä ja ylläpitämisessä. (Salmi 2012, 56.)

Tase

Taseen tehtävä on kuvata yrityksen taloudellista tilaa tilinpäätöspäivänä. Taseen erien yhdistely on kannattavaa, jos se johtaa selkeämpään esittämistapaan. (KHT-yhdistys 2011, 69.)

Tase jaetaan peruskaavan mukaan kahteen osaan vastaavaan ja vastattavaan. Vastaavaa kertoo sen mistä yrityksen omaisuus koostuu ja vastattavaa kertoo sen miten yrityksen toiminta on rahoitettu. Taseen vastaava puoli jaetaan pysyviin ja vaihtuviin vastaaviin. Tämä jako perustuu omaisuuden käyttötarkoitukseen. Pysyvät vastaavat tuottavat tuloa useana tilikautena. Pysyvien vastaavien eriä ovat aineettomat hyödykkeet, aineelliset hyödykkeet sekä sijoitukset. Vaihtuvien vastaavien eriä taas ovat: vaihto-omaisuus, saamiset, rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Näiden erien on tarkoitus tuottaa tuloa yhtenä tilikautena. (Salmi 2012, 58-59.)

Taseen vastattava puoli kertoo pääomasta eli miten yritystä on rahoitettu. Vastattavaa jakautuu käytännössä omaan ja vieraaseen pääomaan. Oman pääoman määrä kertoo yrityksen rahoituksellisesta asemasta ja rahoitusriskistä. Oma pääoma syntyy, kun omistajat sijoittavat yritykseen tai yritys itse ansaitsee pääomaa. Tuloslaskelman tilikauden voiton voi halutessaan käyttää juuri tähän tarkoitukseen. (Salmi 2012, 66-67.)

Vieras pääoma on oman pääoman vastakohta. Vieraan pääoman määrän suhde koko pääomaan kertoo yrityksen rahoitusrakenteesta. Vieras pääoma on myös usein välttämätöntä, jos yritys haluaa laajentaa mahdollisuuksiaan edistää liiketoimintaansa. Näihin mahdollisuuksiin harvoin pystytään pelkästään omistajan ja yrityksen varoin. Vieras pääoma jaetaan pitkä- ja lyhytaikaiseen pää-

omaan. Jaon perusteena on lainan maksuajankohta. Alle vuoden kuluessa maksettavat lainat ovat lyhytaikaista velkaa ja yli vuoden taas pitkäaikaista. Tämä jako on erityisen tärkeää arvioitaessa yrityksen maksuvalmiutta. (Salmi 2012, 72-73.)

Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelman on tarkoitus täydentää tilinpäätöksen muiden osien informaatiota rahavirtojen osalta. Rahoituslaskelmasta tulee selvittää yrityksen varojen hankinta ja käyttö tilikauden aikana. Rahoituslaskelmasta on ilmentävä liiketoiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat. (KHT-yhdistys 2011, 76.)

Rahoituslaskelma laaditaan joko suoralla tai epäsuoralla menetelmällä. Suorassa menetelmässä rahoituslaskelmassa esitetään pääryhmittäin bruttona kassaan- ja kassastamaksut. Epäsuorassa menetelmässä tuloslaskelman tulosta oikaistaan kassaperusteiseksi. Suositeltavaa olisi kuitenkin käyttää suoraa menetelmää. (KILA 30.1.2007.)

Rahoituslaskelma on jakautunut kolmen rahavirran arviointiin. Nämä rahavirrat ovat: liiketoiminnan rahavirta, investointien rahavirta sekä rahoituksen rahavirta. Liiketoiminnan rahavirta koostuu liikevaihtoa tuottavasta toiminnasta ja siihen liittyvistä menoista. Investointien rahavirta taas on yrityksen aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden ja sijoitusten hankinnasta suoritettuja maksuja sekä niiden myynnistä tai luovuttamisesta saatuja tuottoja. Rahoituksen rahavirta muodostuu taas oman tai vieraan pääoman erien muutoksista. (KHT-yhdistys 2011, 77).

Liitetiedot

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen on annettava oikeat ja riittävät tiedot yrityksen tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tarpeelliset lisätiedot koskien tilinpäätöstä ja toimintakertomusta ilmoitetaan liitetiedoissa. Jotta tilinpäätös olisi hyödyllinen ja luotettava, on lukijan tiedettävä minkä mukaan tilinpäätöksen luvut on määritelty. Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet sekä yleisten periaattei-

den noudattamatta jättäminen on ilmoitettava liitetietoina. (KHT-yhdistys 2011, 84-85.)

Kirjanpitovelvollisen on ilmoitettava liitetiedoissa tilinpäätöksen laadintaperiaatteet, jotta tilinpäätöksen lukija ymmärtää miten tilinpäätöksen luvut on määritetty. Näitä ilmoitettavia asioita ovat esimerkiksi: noudatetut arvostusperiaatteet ja –menetelmät, jaksotusperiaatteet ja –menetelmät, perustelut tuloslaskelman ja taseen muutoksista, oikaisut edellisen tilikauden tietoihin, selvitys vertailukelvottomuudesta edellisiin tilikausiin sekä edellisten tilikausien tuottoihin ja kuluihin liittyvät korjaukset. (KHT-yhdistys 2011, 85.)

Pienten yritysten liitetietovaatimukset ovat huomattavasti suppeammat kuin isoilla yrityksillä. Liitetietojen tulee kattaa oikean ja riittävän kuvan antaminen yrityksen tuloksesta ja taloudellisesta asemasta, selostus poikkeamisesta yleisistä tilinpäätösperiaatteista sekä tilinpäätöksen laadintaperiaatteet. (Salmi 2012, 76.)

2.2 Tilinpäätösanalyysi

Yrityksen taloudesta saatavan tiedon tarve on monipuolista. Tilinpäätösanalyysijä on kehitetty eri tapauksiin soveltuviksi sekä laajuudeltaan että kohteeltaan. Tavallisimpia analyysijä ovat:

1. Toimiala-analyysi, joka arvioi koko toimialan menestystä ja toiminnan edellytyksiä. Analyysin avulla saadaan tietoa koko alan tilanteesta ja voidaan suhteuttaa yksittäinen yritys siihen.
2. Yritysanalyysi, joka analysoi koko yrityksen toimintaa. Analyysi käsittää talouden, johdon, järjestelmät, toimintaympäristön ja kehitysnäkymät.
3. Perinteinen tilinpäätösanalyysi on yksittäisen yrityksen tai konsernin analyysi. Se arvioi yrityksen taloudellista tilannetta ja muutoksia tunnuslukujen avulla. Kassavirta-analyysijä käytetään usein täydentämään perinteistä tunnuslukuanalyysiä.

4. Sijoitusanalyysissä informaatio laaditaan ulkopuolisen pääomasijoittajan tarpeisiin. Mielenkiinto on kohdistettu erityisesti pääomarakenteeseen, kassavirtoihin ja lainojen hoitoon.

(Salmi 2012, 124-125.)

Tässä opinnäytetyössä perehdytään yrityksen taloudelliseen tilanteeseen perinteisen tilinpäätösanalyysin avulla. Perinteinen tilinpäätösanalyysi kertoo yksittäisestä yrityksestä tai konsernista ja perustuu näiden tilinpäätöksestä laskettaviin tunnuslukuihin ja niiden muutoksen analysointiin. (Salmi 2012, 124.) Tilinpäätösanalyysin tarkoitus on verrata yritysten taloudellista tilaa tietyinä ajankohtana ja taloudellisen tilanteen kehittymistä eri ajanjaksoina. (Kallunki & Kytönen 2002, 14.)

2.3 Tilinpäätöksen oikaisu

Tilinpäätösinformaatio ei aina ole vertailukelpoista eri tilikausien tai yritysten välillä. Tilinpäätöksen oikaisulla saadaan eri tilinpäätökset vertailukelpoiksi keskenään. Tämä antaa edellytykset saada luotettavaa ja tarkkaa informaatiota tilinpäätösanalyysin avulla. (Salmi 2012, 144.)

Tilinpäätöksessä ilmoitettu tulos ja rahoitusasema eivät aina välttämättä kerro oikeaa kuvaa yrityksen kannattavuudesta tai taloudesta. Tavoitteena onkin selvittää yrityksen todellinen eli operatiivinen tulos, joka kuvaa yrityksen liiketoiminnan kasvua ja kannattavuutta. (Salmi 2012, 144.)

Tuloslaskelman oikaisun tarkoituksena on selvittää tulos, joka vastaa mahdollisimman hyvin säännöllisen jatkuvan ja ennustettavan liiketoiminnan tulosta. Oikaistussa tuloslaskelmassa rivien järjestys on erilainen kuin virallisessa tuloslaskelmassa tarkastelunäkökulman vuoksi. (Salmi 2012, 144-145.)

Taseen oikaisulla pyritään eliminoimaan sellaiset vastaavien erät, joilla ei todellisuudessa ole tulontuottamiskykyä ja merkitä näkyviin sellainen olennainen varallisuus, jota ei ole merkitty. Oikaistussa taseessa näkymättömät velat merkitään takaisinmaksuajankohdan mukaisesti lyhytaikaiseen ja pitkäaikaiseen vie-

raaseen pääomaan. Varojen ja velkojen nettokorjauksilla taas korjataan omaa pääomaa. (Salmi 2012, 153.)

Työssäni ei ole tehty taseen eikä tuloslaskelman oikaisuja toimeksiantoyrityksen tilinpäätöksestä. Yrityksen ja yhdistyksen tilinpäätökset antavat oikean ja riittävän kuvan jo sellaisenaan tilinpäätösanalyysin tekemiseen.

2.4 Osakeyhtiön ja aatteellisen yhdistyksen tilinpäätöksen erot

Aatteellisen yhteisön tarkoituksena ei ole voiton tai muun taloudellisen ansion hankkiminen. Aatteelliset yhteisöt ovat yleensä yhdistyksiä tai säätiöitä. Toimintasäännöissä tulee mainita se, että yhdistyksen tavoitteena ei ole hankkia taloudellista etua jäsenilleen. (KHT-yhdistys 2001, 9.)

Yhdistyksen taseen kaava on lähestulkoon samanlainen kuin muillakin kirjanpitovelvollisilla. Ainoana huomiona on, että aatteellisen yhteisön tai säätiön taseessa on ilmoitettava varat tai pääoma, joiden käyttöä rajoitetaan erityismääräyksin. Tuloslaskelman kaava on rakennettu erilaiseksi yhdistyksille kuin muille kirjanpitovelvollisille. Kirjanpitoasetuksen 1:3 §:ssä esitetään aatteelliselle yhdistykselle oma tuloslaskelma pohja. Jokaisen ryhmän tuotot ja kulut on esitettävä riittävästi eriteltynä tuloslaskelmassa tai sen liitteenä. Varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut on eriteltävä ottaen huomioon toiminnan laatu ja laajuus. (KPA 30.12.1997/1339.)

Yhdistyksen tuloslaskelma käsittää taulukossa 1 nähtävän kaavan mukaan neljä eri osa-aluetta. Nämä osa-alueet ovat: varsinainen toiminta, varainhankinta, sijoitus- rahoitustoiminta sekä satunnaiset erät. Varsinaisen toiminnan tuotot ovat projekteille ja hankkeille myönnettyjä avustuksia. Kulut ovat henkilöstökuluja, poistoja ja muita kuluja. Varainhankinnan tuotot koostuvat esimerkiksi keräyksistä ja jäsenmaksuista ja kulut näihin tapahtumiin liittyvistä kuluista. Sijoitus- ja rahoitustoiminta on korko- tai vuokratuottoja ja kulut taas korkokuluja ja vastikkeita. Satunnaisiin eriin luetaan satunnaiset tuotot ja kulut. (Vierros ym 2010, 43-58.)

Taulukko 1. Aatteellisen yhdistyksen ja kululajikohtaisen tuloslaskelman kaavat. (Kirjanpitoasetus 30.12.1997/1339.)

VARSINAINEN TOIMINTA	LIKEVAIHTO
1. Tuotot	Liiketoiminnan muut tuotot
2. Kulut	
a) Henkilöstökulut	Materiaalit ja palvelut
b) Poistot	Henkilöstökulut
c) Muut kulut	Poistot ja arvionalentumiset
3. Tuotto-/Kulujäämä	Liiketoiminnan muut kulut
VARAINHANKINTA	LIKEVOITTO (-TAPPIO)
4. Tuotot	
5. Kulut	Rahoitustuotot ja -kulut
6. Tuotto-/Kulujäämä	VOITTO (TAPPIO) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ
SIJOITUS- RAHOITUSTOIMINTA	
7. Tuotot	Satunnaiset erät
8. Kulut	VOITTO (TAPPIO) ENNEN
9. Tuotto-/Kulujäämä	TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA
SATUNNAISET ERÄT	
10. Satunnaiset tuotot	Tilinpäätössiirrot
11. Satunnaiset kulut	Välittömät verot
12. Yleisavustukset	TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)
13. Tilikauden tulos	
14. Tilinpäätössiirrot	
a) Poistoeron muutos	
b) Vapaaehtoisten varausten muutos	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	

Yleishyödyllinen yhdistys tai säätiö ei ole arvonlisäverovelvollinen sellaisen toiminnan osalta, joka liittyy yleishyödylliseen tarkoitukseen. Näin tavarat tai palvelut myydään ilman hintaan lisättyä arvonlisäveroa. Myös ostoihin sisältyvä arvonlisäverokaan ei ole tällöin vähennettävissä eli yhdistys tai säätiö toimii kuluttajan asemassa. Toiminnan yleishyödyllisyyttä arvioidaan tuloverolain säännösten pohjalta. (Verohallinto 2013.)

Yhteisö on yleishyödyllinen, jos sen toiminta on yksinomaan ja välittömästi yleiseksi hyväksi sekä aineellisessa, henkisessä, siveellisessä että yhteiskunnallisessa mielessä. Sen toiminta ei myöskään saa kohdistua rajoitettuihin henkilöpiireihin eikä sen toiminta tuota osallisille taloudellista etua osinkoina, voitto-

osuutena tai kohtuullista suurempana palkkana. (Tuloverolaki 30.12.1992/1535.)

2.5 Tunnuslukuanalyysi

Tunnuslukuanalyysin lähtökohtana on helpottaa yritysjohtoa ja omistajia havaitsemaan yrityksen tulokseen vaikuttavat seikat. Tunnuslukuja voidaan tulkita monesta eri näkökulmasta. Lähtökohtana voi olla absoluuttinen arvo, muutos tai sen suunta, toimialan tai kilpailijan tunnusluvut tai yritykselle asetetut tavoitteet. Analyysin perustarkoitus on ottaa kantaa yrityksen taloudellisiin aikaansaannoksiin, taloudelliseen tilaan ja muutoksiin. (Salmi 2012, 136-141.)

Tunnuslukuja lasketaan suhteuttamalla tuloslaskelman, taseen ja rahoituslaskelman eri rivejä. Tiivistämällä tilinpäätöksestä saatavaa informaatiota, voidaan tuloksia vertailla helpommin eri kausiin ja yrityksiin. Tunnuslukuja tarkasteltaessa tulee muistaa, ettei kannata turvautua vain yhteen tunnuslukuun. Talous pitää käsittää kokonaisuutena ja vain näin saa kattavan kuvan yrityksen toiminnasta. Tunnuslukuja arvioitaessa tulee ottaa huomioon mitkä luvut sopivat juuri kyseessä olevan yrityksen tarpeisiin. (Salmi & Rekola-Nieminen 2004, 89-90.)

2.6 Rahavirta-analyysi

Rahavirta-analyysi kertoo yrityksen rahavirtojen lähteen, käytön ja niiden riittävyyden. Myös rahavirtojen rakenteen ja pysyvyyden tarkastelu on tärkeää. Rahavirtojen arvostaminen on kaikkein yksiselitteisintä muihin omaisuuseriin verrattuna. (Salmi 2012, 239.)

Merkittävä yrityksen talouden mittari on rahavirran vahvuus. Rahavirtojen pysyvyys tulevilla tilikausilla on tärkeää yritykselle, lainanantajille ja omistajille. Rahavirtojen avulla yritys maksaa investointinsa, lainanlyhennykset ja osingot. Rahavirtojen arvioinnissa tulee kiinnittää huomiota sekä rahavirran määrään että pysyvyyteen. (Salmi 2012, 239-240.)

2.7 Trendianalyysi ja prosenttilukumuotoinen tilinpäätös

Trendianalyysiä käytetään tilinpäätöserien ajalliseen tarkasteluun. Näin pystytään huomiomaan erien kehityskaari tarkasteltavana ajanjaksona. Perusvuodeksi valitaan ensimmäinen tarkasteltava vuosi, jonka arvo on sata. Seuraavia vuosia verrataan perusvuoden arvoon. Trendianalyysistä on helppo tarkastella tuloslaskelman ja taseen erien muutosta. (Niskanen & Niskanen 2003, 96-97.)

Prosenttilukumuotoinen tilinpäätöksen tarkoituksena on selvittää tilinpäätöserien suhde vertailukohteeseensa. Taseessa vertailukohde on taseen loppusumma ja tuloslaskelmassa liikevaihto. Taseen tai tuloslaskelman erät jaetaan vertailukohteen luvulla ja saadaan prosenttiluvut. Prosenttilukuja voi verrata myös toimialan muihin yrityksiin koosta riippumatta. Prosenttilukumuotoinen tase antaa kuvan yrityksen omaisuus- ja rahoitusrakenteesta. Prosenttilukumuotoinen tuloslaskelma taas kertoo yrityksen kulurakenteesta. (Niskanen & Niskanen 2003, 87-97.)

Trendianalyysi ja prosenttilukumuotoinen tase ja tuloslaskelma ovat hyviä keinoja tutkia toimeksiantoyrityksen taloutta. Erityisesti kulurakenteen tarkastelu on hyödyllinen työkalu yhtiölle. Yrityksen on esimerkiksi helppo tarkkailla kulujen muutoksia tilikausien välillä.

3 TUNNUSLUKUANALYYSI

Tilinpäätöksen analysoinnissa on usein tarve saada tarkkaa tietoa yrityksen kehityksestä. Tunnuslukuanalyysissä voidaan verrata yritystä joko aikaisempiin tilikausiin, kilpailijoihin tai jopa koko toimialaan. Vaihtoehtona on verrata johonkin hyväksyttävään tasoon esimerkiksi toimialan mediaaniin. (Leppiniemi & Kykkänen 2009, 162).

Luku on jaettu viiden eri osa-alueen tunnuslukujen esittelyyn. Tunnuslukuihin liittyvät laskukaavat on esitelty tarkemmin liitteessä 1. Toimeksiantoyrityksen tilinpäätösanalyysissä käytetään vain niitä tunnuslukuja, jotka olivat keskeisiä yrityksen kannalta.

3.1 Kannattavuuden tunnusluvut

Yrityksen kannattavuus kertoo yrityksen kyvystä tuottaa liiketoiminnastaan tuloja enemmän kuin niiden hankkimiseen on käytetty varoja. (Kallunki & Kytönen 2002, 74.) Kannattavuutta voidaan arvioida absoluuttisesti tai suhteellisesti. Absoluuttista kannattavuutta mitataan vertaamalla tilinpäätöksestä saatuja lukuja toisiinsa. Suhteellinen kannattavuus arvioi yrityksen voiton suhdetta sijoitettuun pääomaan. (Yritystutkimus ry 2011, 60.)

Kannattavuuteen liittyviä tunnuslukuja laskettaessa, kannattaa kiinnittää huomio tuloslaskelman pääriveille. Näiden perusteella voidaan arvioida kannattavuutta ja sen muutoksia tehokkaasti. Hyödyllisiä tunnuslukuja kannattavuuden tarkasteluun ovat voittoprosentit. Näissä on kysymys tuloslaskelman rivien suhteuttamisesta liiketoiminnan tuottoihin. Nämä ovat hyviä mittamaan yrityksen taloudellisia tavoitteita. (Salmi 2004, 123-126.)

Käyttökateprosentti

Virallisessa tuloslaskelmassa ei esitetä käyttökate välituloksena. Oikaistun tuloslaskelman käyttökate saadaan liiketuloksen sekä poistojen ja arvonalentumisten summasta. (Yritystutkimus ry 2011, 60.)

Yritystutkimuksen neuvottelukunta (YTN) antaa seuraavat ohjeelliset arvot käyttökateprosentille eri aloilla.

10	-	25 %	teollisuus
2	-	10 %	kauppa
5	-	15 %	palvelu

Liiketulosprosentti

Liiketulos poikkeaa virallisen tuloslaskelman liikevoitosta. Se on oikaistun tuloslaskelman välitulos. Liiketulos arvioi kuinka paljon varsinaisen liiketoiminnan tuotoista on jäljellä ennen rahoituserien ja verojen huomioon ottamista. (Yritystutkimus ry 2011, 61.)

YTN:n ohjearvot liikevoittoprosentille ovat:

yli	10 %	hyvä	
5	-	10 %	tyytyttävä
alle	5 %	heikko	

Nettotulosprosentti

Nettotulosprosentti kuvaa yrityksen tuloskehitystä. Nettotulos lasketaan liiketu-
loksen ja rahoitustuottojen summasta, josta on vähennetty rahoituskulut ja ve-
rot.

Nettotulosprosentti on yritysکوhtainen, joten tarkkoja ohjearvoja ei sille ole an-
nettu. Kilpailustrategia, omaisuuden ja pääoman rakenne sekä toimiala vaikut-
tavat nettotulosprosentin muodostumiseen. (Salmi 2004, 127). Yleisesti kuiten-
kin ajatellaan, että toiminnan ollessa kannattavaa, on yrityksen nettotulos posi-
tiivinen. (Yritystutkimus ry 2011, 62.)

3.2 Pääoman tuotto

Pääomaa voidaan käyttää rajoitetusti, koska sillä on aina kustannus. Kustannus voi olla esimerkiksi korko, osinko, työpanos tai tavaran tai palvelun luovutus. Koska pääoman käyttö on rajoitettua, tulee se ottaa käyttöön siellä missä siitä saa parhaimman tuoton ja se on tehokkaimmassa käytössä. (Salmi 2004, 129.)

Sijoitetun pääoman tuottoprosentti

Sijoitetun pääoman tuottoprosentti (ROI, Return on Investment) kertoo yrityksen liiketoiminnan tuottojen suhteesta omaan pääomaan ja korolliseen vieraaseen pääomaan. Sijoitettu pääoma lasketaan oikaistun oman pääoman ja sijoitetun korollisen vieraan pääoman summan keskiarvosta. (Kallunki & Kytönen 2002, 74.)

Mikäli yrityksen tilikausi on normaalista poikkeava, tulee se muuntaa 12:ta kuukautta vastaavaksi. Tunnusluku mittaa suhteellista kannattavuutta eli tuottoa, joka on saatu yritykseen sijoitetulle tuottoa vaativalle pääomalle. Tunnusluvun vertailuarvoa voidaan pitää välttävänä, kun se on vähintään yrityksen korollisesta vieraasta pääomasta maksaman keskimääräisen rahoituskuluprosentin suuruinen. (Yritystutkimus ry 2011, 64-65.)

Sijoitetun oman pääoman ohjearvoiksi voidaan antaa seuraavat:

yli	15 %	hyvä
5 -	15 %	tyydyttävä
alle	5 %	heikko

Oman pääoman tuottoprosentti

Kannattavuutta voidaan arvioida myös oman pääoman näkökulmasta. Yrityksen tilikauden nettotulosta verrataan oman pääoman määrään. Näin lasketaan oman pääoman tuottoprosentti (ROE, Return on equity).

Oman pääoman tuottoprosenttiin vaikuttaa se kuinka paljon yrityksellä on velkaa. Yritykselle on mahdollista kasvattaa nettotulosta lisäämällä vierasta pää-

omaa. Näin saadaan oman pääoman tuotto prosentti kasvamaan sillä oman pääoman määrä ei muutu suhteessa nettotulokseen. Vieraan pääoman käyttö kasvattaa oman pääoman tuottoa hyvinä aikoina, mutta heikentää sitä myös huonoina. Tätä vaikutusta kannattavuuteen kutsutaan yleisesti vipuvaikutukseksi. (Kallunki & Kytönen 2002, 78.)

Suuntaa antavat ohjearvot oman pääoman tuotto prosenttin tarkasteluun ovat seuraavat:

yli	20 %	hyvä
10 -	20 %	tydyttävä
alle	10 %	heikko

Kokonaispääoman tuotto prosentti

Kokonaispääoman tuotto prosentissa (ROTA, Return on Total Assets) otetaan huomioon kaikki yritykseen sitoutuneet pääomat. Siinä ei erotella mistä pääomat ovat lähtöisin ja minkälaista tuottoa niiltä odotetaan. Kokonaispääoman tuotto prosenttia kutsutaan yleisesti kansantaloudelliseksi kannattavuudeksi. (Salmi 2004, 134.)

Tunnusluku mittaa kannattavuutta, johon yrityksen veronmaksupolitiikalla ei ole vaikutusta. Ohjearvot kokonaispääoman tuotto prosentille ovat seuraavat:

yli	10 %	hyvä
5 -	10 %	tydyttävä
alle	5 %	heikko

3.3 Kasvun tunnusluvut

Kasvun tunnusluvut pyrkivät mittaamaan yrityksen liiketoiminnan rahamääräistä laajuutta ja sen muutoksia. (Salmi 2012, 261). Liikevaihdon kasvua pidetäänkin yrityksen kehityksen ja menestyksen mittarina. Kasvun tunnusluvut lasketaan

usein tuloslaskelmasta. Liikevaihdon muutos onkin yritykselle tavallisin toiminnan volyymin mittari.

Liikevaihdon muutosprosentti

Yritystoiminnan volyymin voidaan laskea liikevaihdon avulla. Liikevaihdon muutos kuvaa usein toiminnan kasvua tai toisaalta supistumista. Liikevaihdon muutosprosenttia tulkittaessa on otettava huomioon inflaatiokehitys. (Yritystutkimus ry 2011, 75.)

3.4 Maksuvalmiuden tunnusluvut

Maksuvalmius kertoo yrityksen kyvystä suoriutua maksuvelvoitteistaan. Näistä velvoitteista tulisi myös pyrkiä selviytymään mahdollisimman edullisella tavalla. Näitä tapoja ovat kassa-alennusten hyödyntäminen ja viivästyskorkojen välttäminen. Maksuvalmiuden periaate on yksinkertainen: Kaikkien maksuvelvoitteiden hoitoon on oltava koko ajan rahaa tai helposti likvidoitavaa varallisuutta. Maksuvalmiusreservin tulee olla sellaisella tasolla, että yritys pystyy hoitamaan myös yllättävät ja ennakoimattomat menot. (Salmi 2004, 150.)

Maksuvalmiutta voidaan tarkastella sekä staattisesti että dynaamisesti. Staattinen maksuvalmius on tiettyä ajankohtaa esimerkiksi tilinpäätöshetkeä kuvaava tilanne. Dynaaminen maksuvalmius kuvaa yrityksen kassavirran riittävyyttä maksuvelvoitteiden hoitamiseen. (Salmi 2004, 150.)

Staattisessa maksuvalmiudessa tarkastelun kohteena on tase. Tase on kuvaa tilinpäätöspäivän tapahtumia ja näin saattaa olla jo seuraavana päivänä erilainen. Tämä tulee ottaa huomioon tutkittaessa yrityksen maksuvalmiutta. (Salmi 2004, 151.)

Quick ratio

Quick ratio kertoo yrityksen välittömästä maksuvalmiudesta. Siihen lasketaan vain kaikkein nopeimmin ja halvimalla rahaksi muutettavat taseen erät. Rahoi-

tusomaisuus on yleisnimitys lyhytaikaisille saamisille ja rahoitusvaroille (käteiskassa, pankkitili ja rahoitusarvopaperit). (Salmi 2004, 152).

Ohjeelliset arvot quick ratiolle:

yli	1,0	hyvä
0,5 -	0,9	tydyttävä
alle	0,5	heikko

Jos quick ration arvo on 1,0 tarkoittaa se, että likviditeettiä on sama määrä kuin lyhyttä velkaa. 0,5 tarkoittaa kaksinkertaista velan kuormaa suhteutettuna likvideihin varoihin. Tässä tapauksessa maksuongelmat ovat jo todennäköisiä. (Salmi 2004, 152).

Current ratio

Current ratiossa likviditeettiin lasketaan myös vaihto-omaisuus. Näin maksuvalmiutta käsitetään laajemmin ja pidemmältä aikaväliltä. (Salmi 2004, 153).

Current ration ohjearvot ovat:

yli	2,0	hyvä
1,0 -	1,9	tydyttävä
alle	1,0	heikko

3.5 Vakavaraisuuden tunnusluvut

Vakavaraisuus mittaa vieraan ja oman pääoman osuutta koko pääomasta. Vieraan pääoman määrä ei saa olla liian suuri suhteessa koko pääomaan, varsinkin taloudellisesti huonoina aikoina. (Kallunki & Kyllönen 2002, 80.)

Omavaraisuusaste

Omavaraisuusaste kertoo yrityksen pääomarakenteesta sen, kuinka paljon omaisuudesta on rahoitettu omalla pääomalla. (Salmi 2004, 142.)

Omavaraisuusasteen ohjearvot ovat seuraavat:

yli	40 %	hyvä
20 -	40 %	tydyttävä
alle	20 %	heikko

Suhteellinen velkaantuneisuus

Suhteellinen velkaantuneisuus on dynaaminen vakavaraisuudenmittari. Siinä velkojen määrä suhteutetaan liikevaihtoon. (Salmi 2004, 144). Tunnusluvun voi laskea myös oikaisemattomista tilinpäätöstiedoista. Mikäli yrityksen suhteellinen velkaantuneisuus on korkealla tasolla, edellyttää se myös hyvää liiketulosta. (Yritystutkimus ry 2011, 67.)

YTN:n ohjearvot ovat:

alle	40 %	hyvä
40 -	80 %	tydyttävä
yli	80 %	heikko

Nettovelkaprosentti

Nettovelkaprosentti on käytännöllisempi tunnusluku sellaisille yrityksille, joilla on paljon likvidiä rahoitusomaisuutta. Tätä rahoitusomaisuutta ovat esimerkiksi kassavarat, pankkisaamiset ja rahoitusarvopaperit. (Yritystutkimus ry 2011, 67).

Net gearing

Net gearing on yleinen vakavaraisuuden mittari muualla Euroopassa ja USA:ssa. Sidottua pääomaa tarvitaan investointien ja juoksevan liiketoiminnan menojen kattamiseen. (Salmi 2004, 143). Yrityksen net gearing -arvon ollessa alle 1 voidaan sitä pitää hyvänä. (Yritystutkimus ry 2011, 68.)

4 AURINKO GOLF OY:N JA AURINKO GOLF RY:N TILINPÄÄTÖSANALYYSI

Golfala on Suomessa sesonkiala. Useat suomalaiset golfyhtiöt ja –seurat toimivat käytännössä aktiivisesti huhtikuusta marraskuuhun. Golfalalle tyypillisiä riskejä ovat sääolot tai talven aiheuttamat kentän vauriot. Nämä tekijät saattavat muuttaa tilikauden tulosta merkittävästi.

Lounais-Suomessa kilpailu on kovaa eri golfseurojen välillä. Kolmenkymmen kilometrin säteellä Aurinko Golfista sijaitsee neljä golfkenttää. Kankaisten Golf Maskussa, Kultaranta Resort Naantalissa sekä Aura Golf ja Harjattula Golf & Country Club Turussa. Useilla kentillä on vahvaa jäsenpohjaista toimintaa eli seuran jäsenet ostavat pelioikeuden kentälleen ja pelaavat pääsiallisesti siellä. Toiset kentät taas painottavat enemmän vieraspelaamista. Näillä seuroilla jäsenpohja ei ole tarpeeksi vahva pyörittämään toimintaa pelkästään omilla jäsenillään. Useissa seuroissa on golfyhtiön puoli erotettuna yhdistyksestä, aivan kuten Aurinko Golfissakin.

Aurinko Golf on 27-reikäinen golfkeskus Naantalissa. Kenttä sijaitsee Naantalin pohjoispuolella Vengan tilan luonnonmaisemassa. Aurinko Golfissa on sekä täysimittainen 18 reiän (par 72) kenttä sekä yhdeksän reiän (par 30) kenttä. Pääkentän ensimmäiset yhdeksän reikää avattiin kaudeksi 2006. Seuraavana vuonna oli jo kaikki 18 reikää käytössä. Aurinko Golfissa on myös laajat harjoittelumahdollisuudet: range, lähipelialue sekä harjoitusviheriöitä. (Aurinko Golf 2012)

Aurinko Golfin klubirakennuksesta löytyy ravintola, saunat ja kokoustilat. Caddiemasterin toimiston yhteydessä on Pro Shop. Oheispalveluilla on myös merkittävä panos Aurinko Golfin kokonaiskuvaan. Kaikkien palvelujen tulee olla asiakkaiden saatavilla, jotta pelaajat saavat rahoilleen vastinetta. (Aurinko Golf 2012)

4.1 Aurinko Golf Oy

Aurinko Golf Oy:n toimialana on omistaa ja ylläpitää golfkenttää ja siihen liittyviä rakennuksia ja tiloja. Yhtiössä on kahdenlaisia osakkeita. A-osakkeita on 800 kappaletta ja jokainen osake tuottaa yhden henkilökohtaisen pelioikeuden ja yhden äänen yhtiökokouksessa. B-osakkeita on 100 kappaletta ja jokainen osake tuottaa kaksi henkilökohtaista pelioikeutta ja yhden äänen yhtiökokouksessa. (Aurinko Golf Oy yhtiöjärjestys.)

Golfyhtiö toimii samalla tavalla kuin asunto-osakeyhtiö. Vastikkeen määrä säädelään kentänhoitomaksujen kattamiseksi. Yhtiö pyrkii myös pitämään ulkopuoliset tuotot korkeina, jotta vastike pysyy matalana. Näitä tuottoja ovat esimerkiksi greenfee-tuotot ja yritystapahtumat. Aurinko Golf Oy:n tavoitteena on toimia kustannustehokkaasti, mutta yhtiö ei pyri voittoon. Yhtiö investoi vuosittain 100 000-150 000 euroa kentän rakentamiseen ja ylläpitoon. Vuonna 2007 Aurinko Golf Oy osti maa-alueen, jolle golfkeskus on rakennettu. Investointirahastoon kerättiin 1100 euroa osakkeelta ja loput rahoitettiin pankkilainalla. Kaupan kokonaishinta oli 1,7 miljoonaa euroa. Osa osakkaista onkin jo maksanut osakkeeseen kohdistuneen velkaosuuden pois. (Antti Ahti 6.3.2013.)

Aurinko Golf Oy pyrkii siihen, että vuosittainen vastike on alempi kuin markkinahintainen vuokrapelioikeus. Tämä on yksi osakkaaneduista. Osakkeenomistajille pyritään myös saamaan arvonnousua erilaisin välinein. Esimerkiksi se, että griinit ovat paremmassa kunnossa tuovat lisäarvoa osakkeelle. (Antti Ahti 6.3.2013.)

Aurinko Golf Oy:llä on neljä vakituista työntekijää. Kausityöntekijöitä on kentänhoidon puolella kahdeksan ja caddiemasterin toimistossa neljä. Yhtiö on ulkoistanut ravintolatoimintansa Sunre Oy:lle. Pro Shop on ulkoistettu Starnest Oy:lle. Myös opetustoiminta on osittain ulkoistettu Heikki Mäntylä tmi:lle ja osittain Aurinko Golf ry:lle.

Aurinko Golf Oy:lle olennaisia ovat velanmaksukykyyn ja kasvuun liittyvät tunnusluvut. Olen laatinut Aurinko Golf Oy:n tuloslaskelmasta ja taseesta trendi-

analyysin sekä muuttanut ne prosenttilukumuotoon. Olen myös laskenut mielestäni tärkeimmät yritystä kuvaavat tunnusluvut.

4.1.1 Trendianalyysi

Taulukossa 2 on esitetty Aurinko Golf Oy:n taseen trendianalyysi tarkastelujaksolta 2009-2012. Trendianalyysiä tarkastellessa suurimmat muutokset tarkastelujaksolla ovat tapahtuneet myyntisaamisten osuuden pienenemisessä sekä rahojen ja pankkisaamisten kasvussa. Näin ollen vastaavaa puolen rakenne on muuttunut niin, että taseen loppusumma koostuu enemmän rahoista ja pankkisaamisista kuin lyhytaikaisista saamisista. Tämä tarkoittaa sitä, että Aurinko Golf Oy:llä on hyvä tilanne sillä rahaa on enemmän pankkitilillä ja vähemmän sidoksissa saatavissa.

Vastattavaa puolelta on nähtävissä hyvä trendi oman ja vieraan pääoman muutoksissa. Tarkastelujaksolla oman pääoman osuus on noussut noin 21 %:lla ja vieraan pääoman trendi on laskeva noin 14 %:lla. Yritys on onnistunut lainojen takaisinmaksussa ja ostovelkojenkin määrä on 52 %:a vähemmän kuin tarkasteluajanjakson alussa.

Taulukko 2. Aurinko Golf Oy:n taseen trendianalyysi

VASTAAVAA	2012	2011	2010	2009
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineelliset hyödykkeet	98,52 %	99,15 %	100,02 %	100,00 %
Sijoitukset	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %
Saamiset				
Lyhytaikaiset				
Myyntisaamiset	43,54 %	42,92 %	16,55 %	100,00 %
Muut saamiset	29,61 %	28,47 %	56,87 %	100,00 %
Lyhytaikainen yhteensä	35,71 %	34,79 %	39,22 %	100,00 %
Rahat ja pankkisaamiset	199,17 %	260,58 %	160,22 %	100,00 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	98,98 %	100,71 %	99,78 %	100,00 %

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

Osakepääoma	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %
Ylikurssirahasto	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %
Muut rahastot	167,89 %	149,21 %	127,53 %	100,00 %
Edellisten tilikausien voitto	103,37 %	106,21 %	105,74 %	100,00 %
Tilikauden voitto	474,10 %	-88,21 %	74,69 %	100,00 %
Oma pääoma yhteensä	121,39 %	117,11 %	108,86 %	100,00 %

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen

Muut pitkäaikaiset velat	65,88 %	72,62 %	82,21 %	100,00 %
Pitkäaikainen yhteensä	65,88 %	72,62 %	82,21 %	100,00 %

Lyhytaikainen

Saadut ennakot	100,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Ostovelat	48,00 %	89,79 %	47,08 %	100,00 %
Muut lyhytaikaiset velat	85,09 %	136,20 %	148,03 %	100,00 %
Lyhytaikaiset velat yhteensä	86,20 %	131,53 %	137,87 %	100,00 %

VASTATTAVAA YHTEENSÄ	98,98 %	100,71 %	99,78 %	100,00 %
-----------------------------	----------------	-----------------	----------------	-----------------

Taulukossa 3 on esiteltyä Aurinko Golf Oy:n tuloslaskelman trendianalyysi tarkastelujaksolta. Yrityksen liikevaihto on pysynyt likimain samalla tasolla ensimmäisen kolmen vuoden aikana, mutta vuonna 2012 liikevaihto on pudonnut hieman yli 8 %:a vertailuvuodesta. Vuoden 2012 liikevaihdon pienenemisen syynä oli päätös laskea hoitovastiketta merkittävästi ja käyttää yhtiön kassavaroja toimintaan.

Tarkastelujaksolla henkilöstökulut sekä liiketoiminnan muut kulut ovat olleet nousussa. Henkilöstökulut kuitenkin ovat olleet laskevassa trendissä vuonna 2012 verrattuna kahteen edelliseen vuoteen. Syynä henkilöstökulujen alenemiseen saattaa olla toimistosihteerin toimen ulkoistaminen yrityksen kirjanpito toimistolle. Tilikauden voiton trendi on nouseva suhteessa vertailuarvoon. Tilikauden tulos on kuitenkin negatiivinen, kuten yritys on tavoitellutkin verosuunnitelun kannalta.

Taulukko 3. Aurinko Golf Oy:n tuloslaskelman trendianalyysi.

	2012	2011	2010	2009
Liikevaihto	91,83 %	101,26 %	97,58 %	100,00 %
Tuotot yhteensä	91,83 %	101,26 %	97,58 %	100,00 %
Materiaalit ja palvelut	90,27 %	78,12 %	82,29 %	100,00 %
Henkilöstökulut	110,72 %	120,52 %	117,96 %	100,00 %
Poistot ja arvonalentumiset	83,52 %	80,43 %	79,31 %	100,00 %
Liiketoiminnan muut kulut	116,82 %	101,67 %	92,25 %	100,00 %
LIIKEVOITTO	391,33 %	-80,23 %	-40,41 %	100,00 %
Rahoitustuotot ja -kulut	112,64 %	-36,30 %	-193,34 %	100,00 %
VOITTO ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	652,18 %	-121,34 %	102,74 %	100,00 %
Satunnaiset erät	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	652,18 %	-121,34 %	102,74 %	100,00 %
Väittömät verot	0,00 %	0,00 %	0,00 %	100,00 %
TILIKAUDEN VOITTO	474,10 %	-88,21 %	74,69 %	100,00 %

4.1.2 Prosenttilukumuotoinen tilinpäätös

Taulukko 4 kuvaa Aurinko Golf Oy:n prosenttilukumuotoista tasetta tarkasteluajanajaksolta 2009-2012. Prosenttilukumuotoisesta taseesta näkee yrityksen omaisuus- ja rahoitusrakenteen muutokset selkeästi. Tarkasteltaessa Aurinko Golf Oy:n taseen vastaavaa puolta, voidaan havaita, että erittäin suuri osa yrityksen varoista on sijoitettu aineellisiin hyödykkeisiin. Aineellisten hyödykkeiden osuus on pysynyt lähes samana koko tarkastelujakson ajan. Rahat ja pankkisaamiset ovat vastaavaa puolen toiseksi suurin erä. Niidenkin osuus on pysynyt muutaman prosenttiyksikön sisällä tarkastelujakson aikana. Suuria muutoksia yrityksen omaisuusrakenteessa ei ole nähty viimeisen neljän tilikauden aikana.

Taulukko 4. Aurinko Golf Oy:n prosenttilukumuotoinen tase.

VASTAAVAA	2012	2011	2010	2009
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineelliset hyödykkeet	95,11 %	94,08 %	95,79 %	95,56 %
Sijoitukset	0,36 %	0,35 %	0,36 %	0,36 %
Saamiset				
Lyhytaikaiset				
Myyntisaamiset	0,43 %	0,42 %	0,16 %	0,98 %
Muut saamiset	0,38 %	0,36 %	0,72 %	1,26 %
Lyhytaikainen yhteensä	0,81 %	0,77 %	0,88 %	2,24 %
Rahat ja pankkisaamiset	3,73 %	4,80 %	2,98 %	1,85 %
	100,00	100,00	100,00	100,00
VASTAAVAA YHTEENSÄ	%	%	%	%
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
Osakepääoma	4,09 %	4,02 %	4,06 %	4,05 %
Ylikurssirahasto	43,16 %	42,43 %	42,82 %	42,72 %
Muut rahastot	34,43 %	30,07 %	25,94 %	20,30 %
Edellisten tilikausien voitto	-8,87 %	-8,96 %	-9,01 %	-8,50 %
Tilikauden voitto	-1,31 %	0,24 %	-0,20 %	-0,27 %
Oma pääoma yhteensä	71,50 %	67,80 %	63,62 %	58,30 %
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen				
Muut pitkäaikaiset velat	25,33 %	27,44 %	31,35 %	38,05 %
Pitkäaikainen yhteensä	25,33 %	27,44 %	31,35 %	38,05 %
Lyhytaikainen				
Saadut ennakat	0,18 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Ostovelat	0,18 %	0,33 %	0,17 %	0,37 %
Muut lyhytaikaiset velat	2,82 %	4,43 %	4,86 %	3,28 %
Lyhytaikaiset velat yhteensä	3,17 %	4,76 %	5,03 %	3,64 %
	100,00	100,00	100,00	100,00
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	%	%	%	%

Taseen vastattavaa puolesta selviää yrityksen rahoitusrakenteen muutokset. Aurinko Golf Oy:n taseen loppusumma on jakaantunut oman pääoman erien ja pitkäaikaisen vieraan pääoman kesken. Oman pääoma on kasvanut tarkastelujaksolla samaan tahtiin pitkäaikaisen vieraan pääoman vähenemisen kanssa. Tämä johtuu maa-alueen ostoa varten otetun lainan tehokkaasta takaisinmaksusta. Useat osakkaat ovat maksaneet osuutensa lainanlyhennysrahastoon, joka on kasvattanut muiden rahastojen osuutta suhteessa taseen loppusummaan.

Taulukossa 5 on esitelty Aurinko Golf Oy:n prosenttilukumuotoinen tuloslaskelma tarkasteluajanjaksolta. Prosenttilukumuotoisesta tuloslaskelmasta on helppo analysoida yrityksen kulurakennetta ja sen kehittymistä. Aurinko Golf Oy:n suurimmat kuluerät ovat henkilöstökulut ja liiketoiminnan muut kulut. Näiden kulujen osuus on myös kasvanut eniten tarkasteluajanjaksolla. Materiaalit ja palvelut sekä poistot ja arvonalentumiset ovat osuuksiltaan pysyneet samansuuruisina koko tarkastelujakson ajan. Henkilöstökulujen lisääntymiseen on varmasti vaikuttanut yrityksen toiminnan lisääntyminen. Materiaaleihin ja palveluihin Aurinko Golf Oy investoi vuosittain tasaisesti. Kentän ja palveluiden kehittyminen on yrityksen toiminnan kannalta olennaista.

Liikevoitto on ollut positiivinen kahtena vuotena. Tilikauden tulos taas on ollut tappiollinen kolmena vuonna ja erityisesti vuoden 2012 tulos on laskenut yrityksen kannattavuutta edellisestä vuodesta merkittävästi.

Taulukko 5. Aurinko Golf Oy:n prosenttilukumuotoinen tuloslaskelma.

	2012	2011	2010	2009
Liikevaihto	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %
	100,00	100,00	100,00	100,00
Tuotot yhteensä	%	%	%	%
Materiaalit ja palvelut	22,97 %	18,02 %	19,70 %	23,36 %
Henkilöstökulut	33,01 %	32,58 %	33,09 %	27,38 %
Poistot ja arvonalentumiset	23,97 %	20,93 %	21,42 %	26,35 %
Liiketoiminnan muut kulut	33,01 %	26,05 %	24,53 %	25,95 %
LIKEVOITTO	-12,95 %	2,41 %	1,26 %	-3,04 %
Rahoitustuotot ja -kulut	1,80 %	-0,53 %	-2,91 %	1,47 %
VOITTO ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	-11,15 %	1,88 %	-1,65 %	-1,57 %
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	-11,15 %	1,88 %	-1,65 %	-1,57 %
Väittömät verot	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,59 %
TILIKAUDEN VOITTO	-11,15 %	1,88 %	-1,65 %	-2,16 %

4.1.3 Tunnuslukuanalyysi

Aurinko Golf Oy:lle ominaisia tunnuslukuja ovat erityisesti kasvuun, velan takaisinmaksukykyyn ja pääomarakenteeseen liittyvät tunnusluvut. Olen aloittanut kannattavuuden tunnusluvuilla, joista laskin käyttökateprosentin sekä nettotulosprosentin Aurinko Golf Oy:n toimintajaksolta 2007-2012. Pääoman tuottoon liittyvistä tunnusluvuista esittelen oman pääoman tuottoprosentin. Kasvun tunnusluvuista olen laskenut liikevaihdon muutosprosentin. Maksuvalmiuden tunnusluvuista hyödyllisimpiä analyysille ovat Quick ratio ja current ratio. Vakavaraisuuden tunnusluvuista tärkeimmät ovat omavaraisuusaste ja nettovelkaprosentti. Taulukosta 6 löytyvät lasketut tunnusluvut ja niiden arvot tarkasteluajanjaksolla.

Taulukko 6. Aurinko Golf Oy:n tunnusluvut vuosilta 2007-2012.

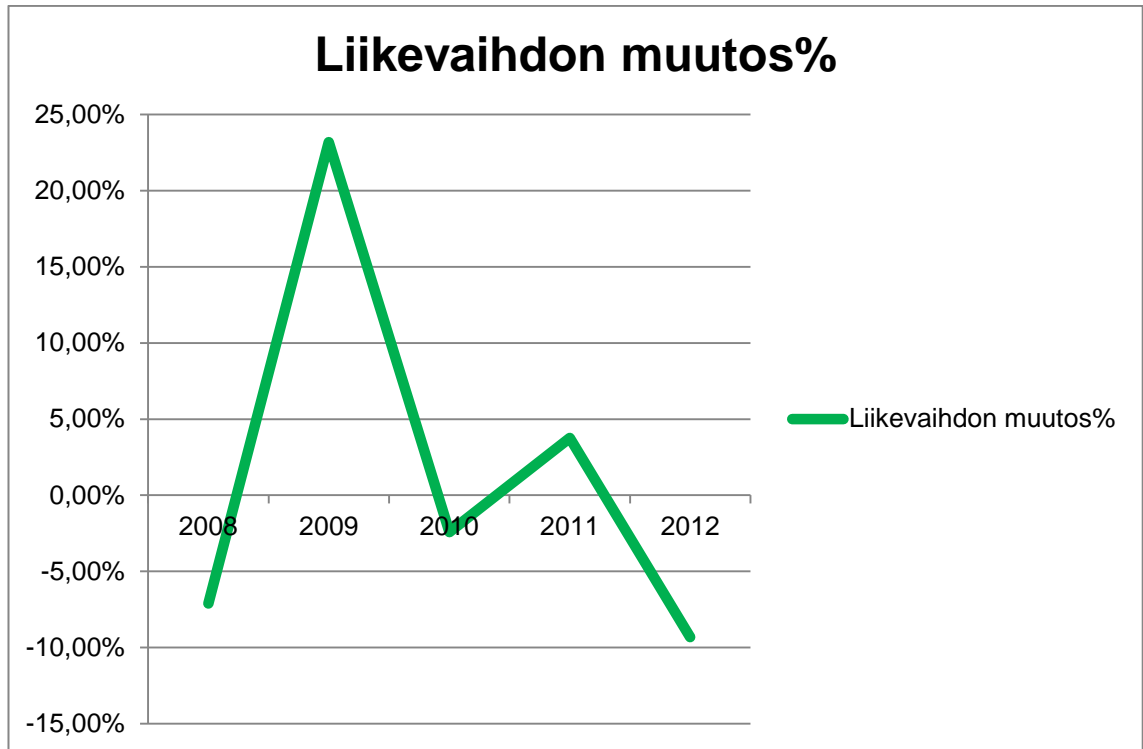
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Nettotulos%	-9,8 %	7,5 %	-2,2 %	-1,7 %	1,9 %	-11,2 %
Oman pääoman tuotto%	-	1,7 %	-0,5 %	-0,3 %	0,4 %	-1,9 %
Liikevaihdon muutos%	-	-7,1 %	23,2 %	-2,4 %	3,8 %	-9,3 %
Omavaraisuusaste	52,5 %	54,7 %	58,3 %	63,6 %	67,8 %	71,6 %
Nettovelka%	198,3 %	377,8 %	285,6 %	228,9 %	177,7 %	182,2 %
Quick ratio	6,8 %	125,1 %	124,8 %	79,3 %	125,7 %	172,0 %
Current ratio	7,4 %	125,1 %	124,8 %	79,3 %	125,7 %	161,1 %
Käyttökate%	15,5 %	2,0 %	23,3 %	22,7 %	23,3 %	11,0 %

Aurinko Golf Oy:n käyttökateprosentti on vaihdellut tarkastelujaksolla huomattavan paljon. Yleinen ohjearvo palvelualan yritykselle on käyttökateprosentin suuruuden vaihtelu 5-15 %:n sisällä. Toimeksiantoyrityksellä tunnusluku on vaihdellut 2 %:n ja 23 %:n välillä. Käyttökateprosentille ei ole täysin yleispätevää tavoitearvoa, mutta ohjearvoihin verrattuna käyttökateprosentti on ollut lähes koko tarkastelujakson hyvällä tasolla.

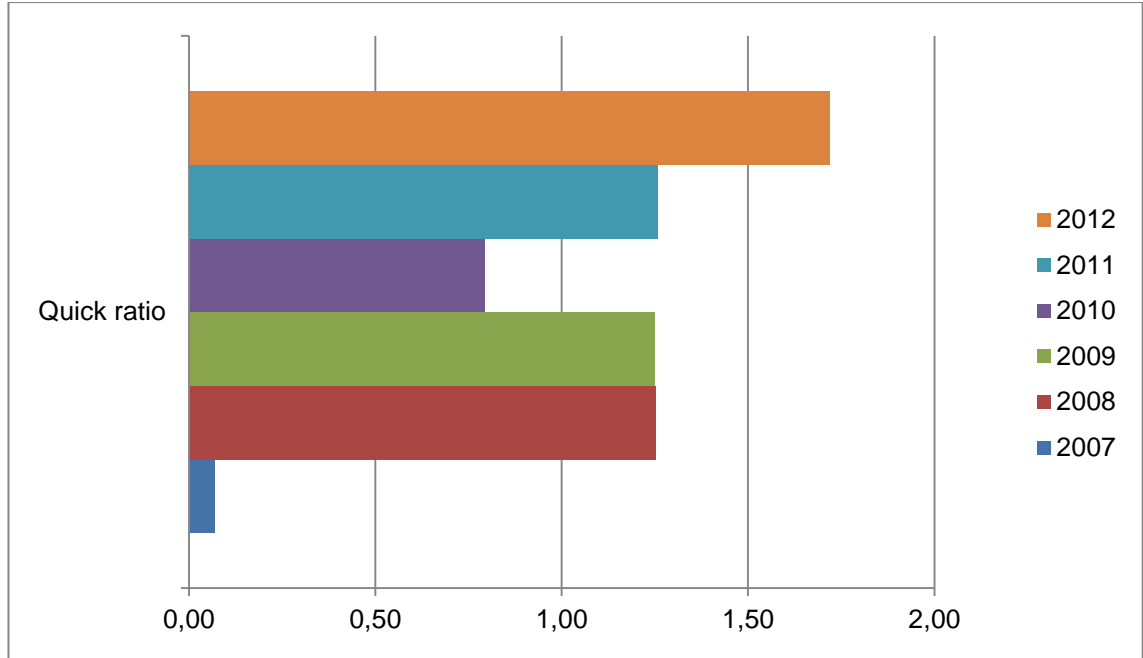
Yrityksen toiminnan ollessa kannattavaa on nettotulosprosentti positiivinen. Aurinko Golf Oy:n nettotulosprosentti on vaihdellut tarkasteluajanjaksolla. Kuitenkin golfalan yrityksen tarkoituksena ei olekaan voiton tekeminen, joten nettotulosprosentti on kyseisen alan yritykselle tavanomaisella tasolla.

Oman pääoman tuottoprosentin tavoitetaso määräytyy osakkeenomistajien asettaman tavoitteen mukaan. Golfalan yrityksen tavoitteena ei ole tehdä voittoa osakkeenomistajille, vaan toimia kustannustehokkaasti. Tunnusluku onkin pysynyt lähestulkoon samalla tasolla kaikkina tarkastelujakson vuosina.

Kuviossa 1 on esiteltynä liikevaihdon muutosprosentti. Kuvioista näkee kuinka vuonna 2009 on liikevaihto noussut erityisen hyvälle tasolle. Tämän jälkeen on ollut hieman laskua ja vuonna 2011 on jälleen saatu positiivinen kehitys liikevaihdolle. Vuonna 2012 liikevaihto on jälleen ollut laskussa. Kuten aiemmin esitettynä, suurin syy liikevaihdon laskulle on huonot sääolosuhteet kesällä 2012.

Kuvio 1. Aurinko Golf Oy: liikevaihdon muutos prosentin kehitys.

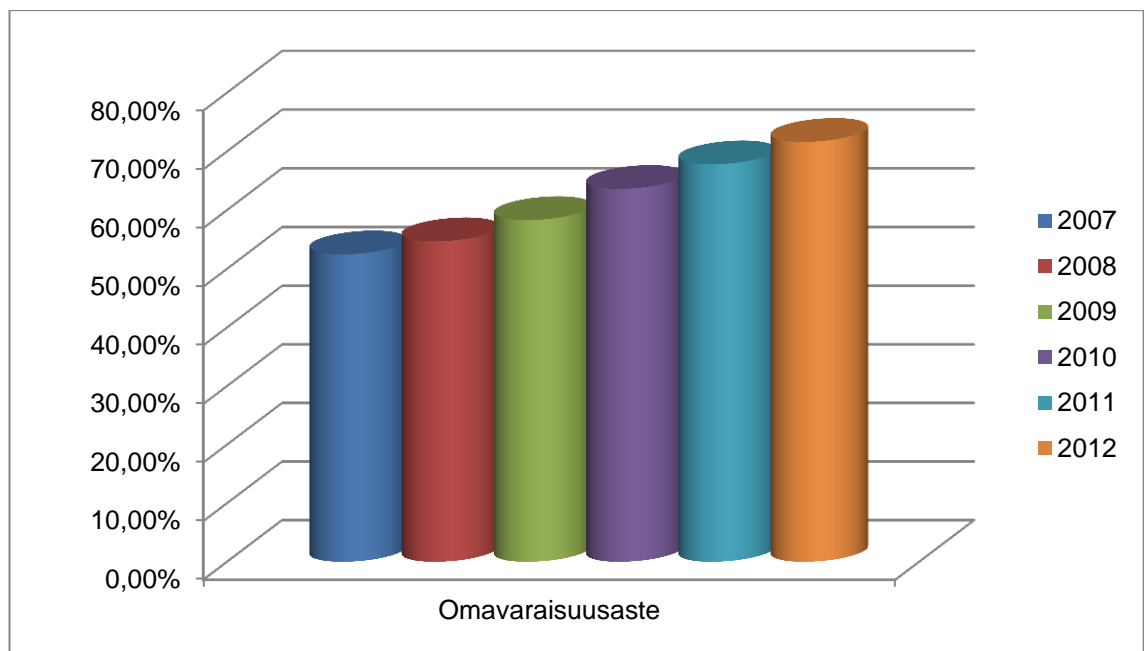

Kuvio 2. Aurinko Golf Oy:n quick ration kehitys.

Kuviossa 2 on esiteltyä quick ration kehittyminen tarkasteluajanjaksolla. Quick ratiolle annettavien ohjearvojen mukaan se ollut hyvällä tasolla vuosina 2012, 2011, 2009 ja 2008. Vuonna 2010 arvo on ollut tyydyttävällä tasolla ja 2007 heikolla tasolla. Tarkasteluajanjaksolla yrityksen kyky suoriutua lyhytaikaisesta velasta on parantunut huomattavasti.

Current ration arvot ovat miltei samankaltaiset kuin quick ratiolla. Syynä tähän on Aurinko Golf Oy:n omaisuus rakenne. Vaihto-omaisuuden määrä on pieni ja ei näin ollen vaikuta merkittävästi tunnusluvun arvoon, vaikka tarkasteluperpektiivi muuttuukin hieman. Current ration arvot on pääsääntöisesti tyydyttävällä tasolla.

Aurinko Golf Oy:n omavaraisuusasteen kehitys on esiteltyä seuraavassa kuviossa 3. Omavaraisuusaste on ollut koko tarkasteluajanjakson hyvällä tasolla. Trendi on myös ollut nouseva ja vuonna 2012 omavaraisuuden arvo olikin jo yli 71 %:a. Tämä arvo kertoo yrityksen omaisuus rakenteen paranemisesta ja oman pääoman määrän lisääntymisestä tarkasteluajanjaksolla.

Kuvio 3. Aurinko Golf Oy:n omavaraisuusasteen kehitys.

Nettovelkaprosentti antaa Aurinko Golf Oy:n velkarasituksesta oikeamman kuvan, sillä yrityksellä on paljon likvidiä rahoitusomaisuutta velkojen takaisinmaksuun. Nettovelkaprosentin kasvaminen vuonna 2008 johtuu silloin otetusta pääomalinasta. Kuitenkin prosentti on ollut laskevassa trendissä siitä eteenpäin, mikä on merkki yrityksen positiivisesti kehityksestä.

4.2 Aurinko Golf Ry

Aurinko Golf ry on perustettu 17.3.2004 Naantalissa. Seuran tarkoitus on edistää golf liikuntaharrastusta seuran toiminta-alueella siten, että mahdollisimman moni seuran jäsen harrastaisi kunto-, kilpa- tai huippu-urheilua edellytystensä ja tarpeidensa mukaisesti. Jotta tämä tavoite toteutuisi, seura tarjoaa jäsenilleen monenlaisia palveluja. Näitä ovat esimerkiksi: kilpailutoiminta, koulutustoiminta, valmennus- ja harjoitustoiminta, nuorisotoiminta, tiedotus- ja suhdetoiminta ja kuntoliikunta. (Aurinko Golf Ry toimintasäännöt.)

Aurinko Golf Ry:llä on 2323 jäsentä (6.3.2013). Se on jäsenmäärältään Lounais-Suomen suurin golfseura ja on ollut useana vuotena kärkisijoilla jäsenmäärien kasvua vertailtaessa. Vuonna 2011 Aurinko Golf Ry:n liittyi valtakunnallisesti neljänneksi eniten uusia jäseniä. (Golfliitto 2012.)

Aurinko Golf Ry toimii samalla tavalla kuin muutkin aatteelliset yhdistykset eli pyrkimyksenä ei ole tuottaa voittoa. Aurinko Golf Ry pyrkii jäsenmaksutuotoiltaan säätelemään toimintaansa. Tavoitteena on nollatulos ja siihen päästäkseen yhdistys käyttää kerätyt varat toimintansa kehittämiseen. Tavoitteena on kuitenkin, että jäsenmaksutuotot olisivat nousussa, jotta seuratoimintaa saataisiin kehitettyä. Aurinko Golfin jäsenmaksun suuruus vuonna 2013 on 80 euroa aikuisilta ja 40 euroa alle 20-vuotialta. Liittymismaksun suuruus on 50 euroa aikuisilta ja 25 euroa alle 20-vuotialta. (Antti Ahti 6.3.2013.)

4.2.1 Trendianalyysi

Seuraavassa taulukossa 7 on esitetty Aurinko Golf Ry:n taseen trendianalyysi vuosilta 2009-2012. Vastaavaa puolen aineellisten hyödykkeiden arvo laskenut noin 35 %:lla. Muissa tapauksissa kaikki vaihtuvien vastaavien erät ovat kasvattaneet osuuttaan. Lyhytaikaiset saamiset sekä rahat ja pankkisaamiset ovat kasvattaneet osuuttaan ja samalla saaneet taseen loppu summan kohoamaan 136 %:lla.

Taulukko 7. Aurinko Golf Ry:n taseen trendianalyysi.

	2012	2011	2010	2009
VASTAAVAA				
Aineelliset hyödykkeet	63,73 %	84,97 %	113,30 %	100,00 %
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Saamiset				
Lyhytaikaiset				
Myyntisaamiset	1359,09 %	77,27 %	259,09 %	100,00 %
Muut saamiset	368,21 %	112,91 %	92,72 %	100,00 %
Lyhytaikaiset yhteensä	401,21 %	111,72 %	98,26 %	100,00 %
Rahat ja pankkisaamiset				
Pankkitilit	213,08 %	334,12 %	231,91 %	100,00 %
Yhteensä	213,08 %	334,12 %	231,91 %	100,00 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	236,17 %	221,57 %	170,50 %	100,00 %
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
Edellisten tilikausien ylijäämä	298,04 %	223,80 %	114,95 %	100,00 %
Tilikauden ylijäämä	49,06 %	496,58 %	728,19 %	100,00 %
Oma pääoma yhteensä	265,66 %	259,28 %	194,70 %	100,00 %
VIERAS PÄÄOMA				
Lyhytaikainen				
Ostovelat	390,49 %	137,36 %	142,76 %	100,00 %
Siirtovelat	400,49 %	380,41 %	310,28 %	100,00 %
Muut lyhytaikaiset velat	4,04 %	13,34 %	15,33 %	100,00 %
Lyhytaikainen yhteensä	157,80 %	121,33 %	106,19 %	100,00 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	236,17 %	221,57 %	170,50 %	100,00 %

Vastattavaa puolella oma pääoma on kasvanut tasaisesti vuosi vuodelta tarkasteluajanjaksolla. Samalla myös velan määrä on lisääntynyt. Kaikki vieras pääoma on lyhytaikaista velkaa.

Taulukko 8. Aurinko Golf Ry:n tuloslaskelman trendianalyysi.

VARSINAINEN TOIMINTA

Tuotot				
Apurahat	139,97 %	379,95 %	364,04 %	100,00 %
Varsinaisen toiminnan tuotot	255,67 %	209,34 %	155,49 %	100,00 %
Yhteensä tuotot	251,38 %	215,66 %	163,22 %	100,00 %
Yhteiset kulut				
Henkilöstökulut	621,41 %	542,66 %	323,28 %	100,00 %
Poistot	63,73 %	84,97 %	113,29 %	100,00 %
Muut kulut	161,13 %	146,25 %	117,30 %	100,00 %
Yhteensä yhteiset kulut	179,46 %	162,29 %	125,96 %	100,00 %
Tuotto-/Kulujäämä	-166,39 %	-152,60 %	-119,19 %	100,00 %

VARAINHANKINTA

Tuotot				
Jäsenmaksut	173,49 %	165,77 %	138,85 %	100,00 %
Muu varainhankinta	1409,84 %	1491,80 %	65,57 %	100,00 %
Yhteensä varainhankinnan tuotot	177,00 %	169,53 %	138,64 %	100,00 %
Kulut				
Varainhankinnan kulut	144,56 %	100,00 %		
Tuotto-/Kulujäämä	32,72 %	-80,33 %	-165,45 %	100,00 %

SIJOITUS- RAHOITUSTOIMINTA

Kulut	48,92 %	37,35 %	100,00 %	
Tuotot	22,92 %	1116,12 %	57,19 %	100,00 %
Yleisavustukset	87,50 %	112,50 %	100,00 %	100,00 %

TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ

	-33,06 %	-334,65 %	-490,74 %	100,00 %
--	----------	-----------	-----------	----------

Taulukossa 8 on esiteltyä Aurinko Golf Ry:n tuloslaskelman trendianalyysi. Molemmat varsinaisen toiminnan tuottojen erät ovat nousseet tarkasteluajan-

jaksolla. Erityisesti varsinaisen toiminnan tuotot ovat 156 %:a neljän vuoden aikana. Myös osa varsinaisen toiminnan kulujen osuuksista on noussut. Suurin ero on henkilöstökuluissa. Syynä henkilöstökulujen nousuun on seuravalmentajan palkkaaminen Aurinko Golf Ry:n palkkalistoille. Poistot ovat olleet laskussa vuodesta 2010 eteenpäin.

Varainhankinnassa suurimmat erot löytyvät tarkasteluajanjaksolla löytyvät muusta varainhankinnasta. Tämä nousu johtuu mainostuottojen lisääntymisestä vuonna 2011. Varainhankinnasta kuluja on tullut vasta vuosina 2011 ja 2012.

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan varmasti mielenkiintoisin erä on yleisavustukset joka on pysynyt tarkasteluajanjaksolla 25 %:n sisällä. Yleisavustukset ovatkin tärkeä osa golfseuran taloutta.

4.2.2 Prosenttilukumuotoinen tilinpäätös

Taulukko 9 on Aurinko Golf Ry:n prosenttilukumuotoinen tase. Vastaavaa puolen rakenne on muuttunut tarkasteluajanjaksolla. Vuosin 2009 ja 2012 taseen loppusumma on koostunut rahoista ja pankkisaamisista ja lyhytaikaisista saamisista. Molempien osuus on ollut lähellä 50 %:a. 2009 myös aineellisten hyödykkeiden osuus on ollut merkittävä. Ajan kuluessa osuus on laskenut 20 %:sta noin 5 %:in. Vuosina 2011 ja 2010 on rakenne ollut hieman erilainen. Silloin suurin osuus on ollut selkeästi rahoilla ja pankkisaamisilla. Tästä huomaakin, että yhdistyksen vastaavaa puoli koostuu lähinnä likvideistä varoista.

Vastattavaa puolella on havaittavissa hyvä trendi oman pääoman kasvattaessa osuuttaan taseen loppusummasta. Vuonna 2009 oma pääoma oli 73 %:a taseen loppusummasta ja vuonna 2012 82 %:a. Lyhytaikainen vieras pääoma on vähentynyt tarkasteluajanjaksolla taseen loppu summaan suhteutettuna, vaikka ostovelkojen osuus onkin ollut pienessä nousussa.

Taulukko 9. Aurinko Golf Ry:n prosenttilukumuotoinen tase.

	2012	2011	2010	2009
VASTAAVAA				
Aineelliset hyödykkeet	5,40 %	7,68 %	13,31 %	20,03 %
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Saamiset				
Lyhytaikaiset				
Myyntisaamiset	5,40 %	0,33 %	1,43 %	0,94 %
Muut saamiset	42,46 %	13,88 %	14,81 %	27,24 %
Lyhytaikaiset yhteensä	47,86 %	14,21 %	16,24 %	28,17 %
Rahat ja pankkisaamiset				
Pankkitilit	46,73 %	78,11 %	70,45 %	51,80 %
Yhteensä	46,73 %	78,11 %	70,45 %	51,80 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
Edellisten tilikausien ylijäämä	79,77 %	63,85 %	42,62 %	63,21 %
Tilikauden ylijäämä	1,96 %	21,18 %	40,36 %	9,45 %
Oma pääoma yhteensä	81,73 %	85,03 %	82,97 %	72,66 %
VIERAS PÄÄOMA				
Lyhytaikainen				
Ostovelat	6,65 %	2,49 %	3,37 %	4,02 %
Siirtovelat	11,34 %	11,48 %	12,16 %	6,68 %
Muut lyhytaikaiset velat	0,28 %	1,00 %	1,50 %	16,63 %
Lyhytaikainen yhteensä	18,27 %	14,97 %	17,03 %	27,34 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %

5 YHTEENVETO

Aurinko Golf Oy:n ja Aurinko Golf Ry:n tilinpäätösanalyysin teosta teki mielenkiintoista molempien, sekä yrityksen että yhdistyksen, erilainen toimintatapa normaaliin osakeyhtiöön verrattuna. Golfosakeyhtiön toimiessa voittoa tavoittelemattomana yhtiönä ja golfseuran toiminnan ollessa yleishyödyllistä seuratoimintaa, tekee se normaalin tilinpäätösanalyysin laatimisen ja analysoimisen haastavaksi. Opinnäytetyössäni on kuitenkin pyritty esittämään molemmille tunnusomaisia piirteitä ja näin ollen saatu myös katsaus golfyhtiöiden ja -seurojen tilinpäätökseen.

Aurinko Golf Oy:n tunnuslukuanalyysin haastavuus oli keskeisten tunnuslukujen valinnassa. Yhteiset pohdinnat toimitusjohtajan avustuksella helpottivat oikeiden tunnuslukujen valintaa. Erityisesti omavaraisuusasteen hyvä taso ja liikevaihdon muutosprosentista näkyvät muutokset antavat hyvän kuvan Aurinko Golf Oy:stä. Yhtiö toimii periaatteensa mukaan eli vastikkeilla ja greenfeetuotoilla katetaan kulut ja vuosittain pyritään nollatulokseen. Tästä syystä useat tunnusluvut saattavat antaa liian negatiivisen kuvan yrityksen liiketoiminnan kannattavuudesta.

Prosenttilukumuotoinen tilinpäätös kertoo Aurinko Golf Oy:n kehityskaaresta. Taseesta huomattava asia on vieraan pääoman vähentyminen tarkasteluajanjaksolla. Tämä kertoo velanmaksun olevan ajallaan ja takaisinmaksusuunnitelman pitävän. Tuloslaskelmasta huomattavaa on se, että henkilöstökuluissa ja liiketoiminnan muissa kuluissa on hieman nousua, mutta muuten kulut ovat pysyneet samalla tasolla tai jopa hieman laskeneet. Näin ollen kulut ovat pysyneet hyvin hallinnassa.

Aurinko Golf Oy on vielä nuori golfyhtiö ja on jo nyt kierrosmääriltään ja liikevaihdoltaan lähellä alueen muita seuroja. Tärkeässä roolissa Aurinko Golfissa onkin sen sisäinen kehitys. Tulevaisuutta määrittääkin paljon se, millaisia seuraavat kesät ovat sääolosuhteiltaan. Jos säät suosivat, niin Aurinko Golfissa varmasti nautitaan hyvästä menestyksestä. Toki myös monet muut tekijät vai-

kuttavat golfyhtiön tulokseen. Yritystapahtumien lisääminen saattaisi myös olla hyvä keino tuottojen nostamiseen.

Aurinko Golf Ry:n puolella taas on saavutettu hyvää nousua varainhankinnan erissä. Jäsenmaksujen määrän nousu 77 %:lla neljässä vuodessa on hyvä saavutus ja Aurinko Golf onkin jo yksi suomen suurimmista golfseuroista jäsenmäärältään. Golfseura toimii hyvin saamallaan tuotoilla ja sillä onkin ollut viime vuosina mahdollisuus palkata työntekijä omille palkkalistoilleen. Myös seuratoiminta voi hyvin ja siihen on panostettu toimikuntien kautta.

LÄHTEET

Aurinko Golf Oy. 2004. Yhtiöjärjestys.

Aurinko Golf Ry. 2004. Toimintasäännöt.

Ceder, I 2013. Mikä maksaa? Suomen Golflehti 4/2013. 28-30.

Golfliitto 2013. Vuosikertomus 2012. Viitattu 13.5.2013. <http://www.golf.fi> -> Golfliitto -> Vuosikertomus 2011

Kallunki, J-P & Kytönen, E. 2002. Uusi tilinpäätösanalyysi. Helsinki: Talentum Media Oy.

KHT-Media Oy.

KHT-yhdistys. 2001. Yhdistyksen ja säätiön tilinpäätös. Helsinki: KHT-Media.

KHT-yhdistys. 2011. Osakeyhtiön tilinpäätösmalli 2011. Helsinki: KHT-Media.

Kirjanpitoasetus 30.12.1997/1339.

Kirjanpitolaki 30.12.1997/1336.

Kirjanpitolautakunta 30.1.2007. Yleisohje rahoituslaskelman laatimisesta.

Leppiniemi, J & Kykkänen, T. 2009. Kirjanpito, tilinpäätös ja tilinpäätöksen tulkinta. Helsinki: WSOYpro Oy.

Mäki, T 2013. Uusi kurssi. Suomen Golflehti 4/2013. 24-25.

Niskanen, J & Niskanen, M. 2003. Tilinpäätösanalyysi. Helsinki: Edita.

Salmi, I. 2012. Mitä tilinpäätös kertoo? Helsinki: Edita.

Tuloverolaki 30.12.1992/1535.

Verohallinto 2013. Arvonlisäverotus – yhdistys ja säätiö. Viitattu 13.5.2013. <http://vero.fi> -> Yritys ja yhteisöasiakkaat -> Yhdistys ja säätiö -> Arvonlisäverotus

Vierros, H. & Pöyhönen, K. & Kallio, M. 2010. Yhdistykset ja säätiöt. Helsinki:

Yritystutkimus ry. 2011. Yritystutkimuksen tilinpäätösanalyysi. Helsinki:Gaudeamus.

Tunnuslukuanalyysin laskukaavat:

Käyttökateprosentti

$$\text{Käyttökate-\%} = \frac{\text{Käyttökate}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

Liiketulosprosentti

$$\text{Liiketulos-\%} = \frac{\text{Liiketulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

Nettotulosprosentti

$$\text{Nettotulos-\%} = \frac{\text{Nettotulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

Sijoitetun pääoman tuotto-%

$$\text{Sijoitetun pääoman tuotto-\%} = \frac{\text{Nettotulos} + \text{rahoituskulut} + \text{verot (12 kk)}}{\text{Sijoitettu pääoma keskimäärin tilikaudella}} \times 100$$

Oman pääoman tuotto-%

$$\text{Oman pääoman tuotto-\%} = \frac{\text{Nettotulos (12 kk)}}{\text{Oikaistu oma pääoma keskimäärin tilikaudella}} \times 100$$

Kokonaispääoman tuotto-%

$$\text{Kokonaispääoman tuotto-\%} = \frac{\text{Nettotulos} + \text{rahoituskulut} + \text{verot (12 kk)}}{\text{Oikaistun taseen loppusumma keskimäärin tilikaudella}} \times 100$$

Liikevaihdon muutos-%

$$\text{Liikevaihdon muutos \%} = \frac{\text{Liikevaihdon muutos (12kk)}}{\text{Liikevaihto edellisellä kaudella (12kk)}} \times 100$$

Quick ratio

$$\text{Quick ratio} = \frac{\text{Rahoitusomaisuus} - \text{osatuloutuksen saamiset}}{\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{lyhytaikaiset saadut ennakot}}$$

Current ratio

$$\text{Current ratio} = \frac{\text{Vaihto-omaisuus} + \text{rahoitusomaisuus}}{\text{Lyhytaikainen vieras pääoma}}$$

Omavaraisuusaste

$$\text{Omavaraisuusaste} = \frac{\text{Oikaistu oma pääoma}}{\text{Oikaistun taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}} \times 100$$

Suhteellinen velkaantuneisuus

$$\text{Velka-\%} = \frac{\text{Oikaistun taseen velat} - \text{saadut ennakot}}{\text{Liikevaihto (12 kk)}} \times 100$$

Nettovelkaprosentti

$$\text{Nettovelka-\%} = \frac{\text{Oikaistun taseen velat} - \text{saadut ennakot} - \text{rahat ja rahoitusarvopaperit}}{\text{Liikevaihto (12 kk)}} \times 100$$

Net gearing

$$\text{Net gearing} = \frac{\text{Korollinen vieras pääoma} - \text{rahat ja rahoitusarvopaperit}}{\text{Oikaistu oma pääoma}}$$

Oikaistun taseen loppusumman laskukaava:

+ Taseen oma pääoma	
+ Poistoero	
+ Vapaaehtoiset varaukset	
- Oman pääoman oikaisut	
<hr/>	
= Oikaistu oma pääoma	
+ Pitkäaikainen vieras pääoma	
+ Laskennallinen verovelka	
+ Pakolliset varaukset	
+ Leasingvastuut	
+ Lyhytaikainen vieras pääoma	
<hr/>	
= Oikaistu vieras pääoma	
+ Oikaistu oma pääoma	
+ Oikaistu vieras pääoma	
<hr/>	
= Oikaistun taseen loppusumma	

Sijoitettu korollinen vieras pääoma lasketaan seuraavasti:

+ Pääomalainat	
+ Lainat rahoituslaitoksilta	
+ Eläkelainat	
+ Sisäiset velat (pitkäaikainen)	
+ Muut pitkäaikaiset velat	
+ Korolliset lyhytaikaiset velat	
+ Muut sisäiset korolliset lyhytaikaiset velat	
<hr/>	
= Sijoitettu korollinen vieras pääoma	

Korollinen vieras pääoma lasketaan seuraavasti:

+ Pitkäaikainen vieras pääoma ilman saatuja ennakoita	
+ Korolliset lyhytaikaiset velat	
+ Muut sisäiset korolliset velat	
<hr/>	
= Korollinen vieras pääoma	